

تمرکز تأمین اجتماعی بر اجرای سیاست‌های جمعیتی

سازمان تأمین اجتماعی در دوره جدید مدیریتی جهت تحقق اجرای قانون جوانی جمعیت و حمایت از خانواده و بند هشتم سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی (ارائه خدمات لازم به منظور تحکیم نهاد خانواده و فرزندآوری) طرح‌هایی مانند پرداخت کمک هزینه ازدواج، افزایش مرخصی زایمان و استانداردسازی بلوک‌های زایمان را در مراکز ملکی هدف‌گذاری و اجرا کرده است.

راه‌اندازی مراکز مشاوره فرزندآوری و ارائه خدمات مشاوره‌ای و آموزشی رایگان به بیمه‌شدگان از دیگر اقدامات این سازمان در راستای تحکیم بنیان خانواده به‌شمار می‌رود. ضرورت رشد جمعیت و اثرات آن بر جامعه و تأمین اجتماعی بر اساس سیاست‌های کلی این بخش و با تکیه بر قوانین بالادستی حوزه جمعیت و بیمه‌های اجتماعی، در دو سال و نیم سال گذشته مورد توجه تأمین اجتماعی قرار داشته است. تأمین اجتماعی برای اجرایی شدن قوانین بالادستی حوزه جمعیت، خدمات و راهکارهای تخصصی ارائه و عملیاتی کرده است.

تشکیل قرارگاه جمعیت

در گام اول، فعالیت‌های سازمان تأمین اجتماعی حول محور سیاست‌های جمعیت، تحقق اجرای قانون جوانی جمعیت و حمایت از خانواده و بند هشتم سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی با تشکیل قرارگاه جمعیت در سازمان تأمین اجتماعی آغاز شد. به دنبال آن کمیته‌های تخصصی حمایت از خانواده و جوانی جمعیت با حضور کارشناسان متخصص ستاد مرکزی شکل گرفت.

کمیته‌های تخصصی و

اداره جوانی جمعیت

در گام دوم تحقق اجرای سیاست‌های حوزه جمعیت توسط سازمان تأمین اجتماعی، تشکیل کمیته‌های تخصصی بیمه‌ای و درمانی برای حمایت از خانواده و جوانی جمعیت در استان‌ها و معرفی گزینه‌های منتخب مشاور امور زنان در تمام استان‌ها محقق شد. همچنین کارگروه پژوهشی زنان با رویکرد حمایت از خانواده و جوانی جمعیت به همکاری مؤسسه عالی پژوهش سازمان شکل گرفت. پیشنهاد تشکیل اداره جوانی جمعیت به عنوان زیرمجموعه معاونت درمان

و ارائه طرح تشکیلاتی مربوط به آن معاونت نیز در این ارتباط مطرح شد.

هزینه کرد جوانی جمعیت

طبق اظهار سازمان تأمین اجتماعی، هزینه ناشی از ارائه خدمات و داروهای درمان ناباروری در سال ۱۴۰۰ بالغ بر ۱۴۰۶ میلیارد ریال، در سال ۱۴۰۱ حدود ۲۶۵۰ میلیارد ریال و در ۹ ماهه سال جاری بالغ بر ۲۵۰۸ میلیارد ریال بوده است.

پرداخت ۲۳۲ هزار مورد کمک هزینه مرخصی زایمان با مبلغ ۱۰۵۵ میلیارد تومان در ۹ ماهه سال جاری یکی از برنامه‌های اثربخش تأمین اجتماعی برای زنان بیمه‌شده واجد شرایط به‌شمار می‌آید. سال قبل نیز ۹۲۵ میلیارد تومان به بیش از ۲۳۴ هزار نفر بیمه‌شده مشمول مرخصی زایمان در تأمین اجتماعی پرداخت شد.

افزایش مرخصی زایمان

همچنین افزایش زمان مرخصی بارداری از ۶ ماه به ۹ ماه و تحقق رویه پرداخت کمک هزینه آن به صورت ماهانه، اقدام دیگر تأمین اجتماعی جهت تحقق قانون جوانی جمعیت و حمایت از خانواده در این دوره مدیریتی است.

به موجب بند «الف» ماده (۱۷) قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت، افزایش مدت مرخصی زایمان با پرداخت تمام حقوق و فوق‌العاده‌های مرتبط به ۹ ماه تمام محقق شد.

این مرخصی برای تولد دوقلو و بیشتر، ۱۲ ماه است که با درخواست مادر تا دو ماه از این مرخصی در ماه‌های پایانی بارداری قابل استفاده خواهد بود. اجرای این قانون در سال گذشته ۴۶۴ میلیارد تومان و در سال جاری ۱۴۳۴ میلیارد تومان بار مالی برای تأمین اجتماعی ایجاد کرده و مبلغ ۱۸۶۵ میلیارد تومان نیز برای سال آینده پیش‌بینی می‌شود.

کمک هزینه ازدواج

سازمان تأمین اجتماعی برای حمایت از زوج‌های جوان، طرح ارائه کمک هزینه ازدواج را از سال‌های گذشته اجرایی کرد. این اقدام در تحقق موضوع جوانی جمعیت و تحکیم بنیان خانواده مؤثر است. شرایط برخورداری کمک هزینه ازدواج برای بیمه‌شدگان اجباری تحت پوشش تأمین اجتماعی براساس ماده (۳) قانون این سازمان به‌مناسبت اولین ازدواج و در صورت احراز شرایط قانونی، معادل یک ماه متوسط مزد یا حقوق به صورت بلاعوض محاسبه می‌شود.

بر مبنای اعلام معاون نظارت و تعهدات کوتاه مدت اداره کل امور بیمه‌شدگان تأمین اجتماعی، در شش ماهه اول سال جاری مبلغ ۲۵۴ میلیارد تومان کمک هزینه ازدواج به ۵۳ هزار و ۹۸۵ نفر پرداخت شده است. همچنین ۹۲ هزار و ۹۵۹ نفر از افراد واجد شرایط در سال گذشته مبلغ ۳۲۲ میلیارد تومان کمک هزینه ازدواج دریافت کردند.

خدمات مراکز ملکی

تأمین اجتماعی در سال‌های اخیر به منظور اجرای قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت، برنامه‌هایی نظیر مشاوره برای تشویق افراد به فرزندآوری در مراکز ملکی ارائه کرده است. ماده (۵۰) قانون جوانی جمعیت بر ترویج زایمان طبیعی تأکید دارد، بنابراین برنامه عملیاتی و استراتژیکی مطابق با بندهای هفتگانه این ماده تدوین شده است.

در حال حاضر در مراکز سرپایی این سازمان ضمن استانداردسازی بلوک‌های زایمان، انواع روش‌های نوین زایمان از جمله در آب، بدون درد و فیزیولوژی برنامه‌ریزی شده و در حال اجراست. استانداردسازی بلوک‌های زایمان تأمین اجتماعی و اتاق‌های زایمان خصوصی (LDR) نیز برای حفظ حریم خصوصی و رعایت حقوق بیمه‌شدگان جهت ارائه خدمات مطلوب در مراکز ملکی اجرایی شد. براساس موازین استاندارد جهت برخورداری مادران باردار هنگام زایمان، علاوه بر اختصاص ماما، یک اتاق کامل

در اختیار مادر و خانواده قرار می‌گیرد. از طرفی کاهش زایمان غیرطبیعی (سزارین) با توجه به داشتن بار مالی برای خانواده‌ها و تأمین اجتماعی در راستای سیاست‌های تشویقی حمایت از خانواده‌ها در دستور کار این سازمان قرار دارد.

مراکز مشاوره فرزندآوری

ارائه خدمات مشاوره فرزندآوری در مراکز ملکی از دیگر اقدامات تأمین اجتماعی منطبق بر اجرای قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت به‌شمار می‌رود.

راه‌اندازی مراکز مشاوره برای ارائه خدمات مشاوره‌ای و آموزشی رایگان به بیمه‌شدگان درباره بارداری در مراکز سرپایی تأمین اجتماعی با هدف ضرورت افزایش جمعیت از برنامه‌های سازمان است.

همچنین در راستای اجرای ماده (۴۱) مشاوره‌های ناباروری به صورت میدانی با تأکید بر سبک زندگی ایرانی-اسلامی جریان دارد.

خدمات ناباروری به ۳۰۰ هزار زوج

سازمان تأمین اجتماعی پس از ابلاغ قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت، هدف‌گذاری‌های مختلفی را جهت تحقق این قانون بر مبنای توسعه ظرفیت‌های این حوزه مدنظر قرار داده است.

در این ارتباط ارائه خدمات ناباروری به ۳۰۰ هزار زوج نابارور از مهم‌ترین اقدامات محسوب می‌شود.

فرهنگ‌سازی برای فرزندآوری

با توجه به ابلاغ قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت، سازمان تأمین اجتماعی در راستای افزایش جمعیت و فرهنگ‌سازی برای فرزندآوری، سیاست‌ها و برنامه‌های راهبردی را در دستور کار قرار داد.

به منظور اجرای ماده (۲۸) قانون حمایت از خانواده، پوسترها و کتابچه‌های الکترونیکی با موضوع جوانی جمعیت در سازمان تأمین اجتماعی منتشر شد.

همچنین براساس ماده (۲۰) قانون، برنامه‌هایی برای تقدیر از مادران شاغل و زنانی که تازه به جرگه متاهلان پیوسته‌اند، در حال اجراست.